

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 203. SZÁM

ÁRA: 50 FILLÉR

1955. AUG. 30., KEDD

Mai számból:

A megyei pártbizottság ülésén elhangzott felszólalások (2. old.) — Szeptember küszöbén (2. old.) — Hajdúböszörményben a Vörös Csillag TSZ nyerte a mezőgazdasági kiállítás növénytermesztési nagydíját (3. old.) — Az elismerés hangján (3. old.) — Döntetlenül játszott a Bp. Törekvés ellen a D. Törekvés (4. old.)

A kommunisták marxista-leninista nevelése

A kommunista és a munkáspártok, amelyeket egész tevékenységükben a legyőzhetetlen marxista-leninista elmélet vezér, egyik igen fontos feladatuknak tekintik az ideológiai munkát, a kommunista eszmei-politikai nevelést. A kommunista és a munkáspártok széles körben felhasználják a Szovjetunió Kommunista Pártjának gazdag tapasztalatait, s évről-évre jobban szervezik meg a pártoktatást, a marxista-leninista elmélet propagandáját.

A népi demokratikus országok kommunista és munkáspártjai most összegezik az elmúlt pártoktatási év eredményeit, s előkészítik az új, 1955-1956-os tanévet. Az elmúlt tanévben a Kínai Népköztársaságban és a többi népi demokratikus országban a pártoktatás jelentősen megújult. A kommunista marxista-leninista nevelését, és nagyobb figyelmet fordítottak a pártoktatás eszmei tartalmára. Ezekben az országokban kiépült a tanulóköri, a szemináriumi, az iskolai és a tanfolyamok kiterjedt hálózata; növekedett az előadói rovatok, a pártoktatási házak és a könyvtárak száma; azok számára, akik egyénileg tanulmányozzák a marxista-leninista elméletet, előadásokat tartanak, konzultációkat rendeznek; tömeges példányszámú adókat ki az oktatáshoz szükséges segédanyagokat; javult a propagandista káderek kiválasztása és képzése. A pártoktatás fokozott a marxista-leninista klasszikusok műveinek, a központi bizottsági ülések, a kommunista és a munkáspártok konferenciái és kongresszusai határozatainak propagandáját. Javult a marxista-leninista politikai gazdaságtan tanulmányozása; sok országban a tavalyinál jóval szélesebb körben szervezték meg az SZKP történetének tanulmányozását.

A mindennapos politikai képzésnek, a marxista-leninista elmélet propagandájának megvan az eredménye. A népi demokratikus országok kommunista és munkáspártjai tevékenyebben, mind nagyobb költélességgel tanulmányozzák a marxista-leninista elméletet, a burzsoázia ideológiája ellen, a marxista-leninista elmélet vulgarizálása és meghamisítása ellen.

Nagy hiba volna azonban, ha beérné az elért eredményekkel, s nem látnák a folytatódósságát, amelynek még ma is megvannak a pártoktatás és a tagjelöltek marxista-leninista nevelésének megkezdésében. Mint a népi demokratikus országok kommunista és munkáspártjai vezető szerveinek határozatai megállapítják, a propagandai és agitációs munka még mindig elmarad az élet által diktált égető feladatok, a szocialista társadalom építésének feladatai mögött.

A szocialista építés nagy ügye megköveteli, hogy az összes kommunista, de különösen a pártfunkcionáriusok rendszeresen munkálkodjanak eszmei-politikai színvonaluk emelésén, állandóan és kitartóan tanulmányozzák a marxista-leninista elméletet. De a valóságban korántsem ez a helyzet. Például, mint a Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetősége megállapította, az önkéntesség elvű helytelen értelmezése arta vezetett, hogy egyes pártoktatásban a kommunis-

Kristóf Andor visszaszerezte első helyét a cséplési versenyben

Heteken keresztül folyt a nemes vetélkedés a megye legkiválóbb cséplőgépezetői, a hajdúböszörményi Nagy Imre és a tetélni Kristóf Andor között.

Kristóf Andornak a cséplési idény első napjaiban kezdeti előnyt biztosított az a tény, hogy a Tetélni Állami Gazdaságban egészen korán megkezdte a munkát. Három héttel ezelőtt több mint tíz vagonos különbséggel tartotta az elsőlegény Nagy Imre előtt. Később aztán ez az előny mind kisebb lett, s mikor Kristóf Andor cséplőgépe az elmúlt héten egymásután kétszer is megállt, műszaki hibák miatt, Nagy Imre ifjúsági cséplőcsapata 200 mázsás teljesítménnyel megelőzte Kristóf Andor munkáscapatát, melynek dolgozói szintén bevezettek az ifjúsági cséplőcsapatok országos versenyébe.

Az elmúlt napokban azonban ismét Kristóf Andor ragadta magához az oly sokáig tartott elsőséget. Az történt ugyanis, hogy elfogyott a cséplőmunka a Hajdúböszörményi Géppalotya körzetében, s az illetékesek nem gondolkodtak jöelre arról, hogy az ország egyik legkiválóbb cséplőgépezetőjének másutt biztosítsanak munkát. Így hát Nagy Imre cséplőcsapatával együtt öbített kézzel kénytelen végignézni, miként előzi meg versenytársa, a tetélni Kristóf Andor.

Nagy Imre cséplőcsapata a józsi határban cséplést utoljára, ezzel be is fejezte idejének ténykedését: a zömmel fiatalokból álló munkáscapat összesen 87 vagon gabonát cséplés el. Reméljük, hogy az ifjúsági cséplőcsapatok versenyében elérik az őket megillető helyezést, s rövidesen megkapják a jól végzett munka jutalmát. Kristóf Andornak egyelőre még van munkájuk, jelenleg az Ebesi Állami Gazdaságban dolgoznak. Vasárnap délig 88 vagonra emelték teljesítményüket. Félhivatalos értesítés szerint az a hír járja, hogy Kristóf Andor a géppalotya cséplőgépezetőinek versenyében nemcsak Hajdú-Biharban, hanem országosan is az első helyen fejezi be a munkát.

Hajdú-Bihar üzemének figyelmébe

Megyénk ipara júliusban csak 97,4 százalékra teljesítette tervét

(Tudósítónktól.)

Megyénk szocialista ipara és kereskedelme becsületos munkát végzett az első fél évben. Az összesített eredmények alapján üzemünk több mint 5 százalékkal szárnyaltak túl a kiszabott tervet, lényeges a bér- és önköltségek csökkentés mellett. A kereskedelem munkája is általában kielégítő volt. Sajnos, ezt a régiót a párt és hasznos előrelendülést júliusban visszaesés váltotta fel. Nemcsak egyes területeken, de a megyei ipar egészében is termelés-csökkenés van. Nem tudtuk átvenni az előző negyedév lendületét, amely akkor a terv egyenletes — és egyes területektől eltekintve — eredményes teljesítését biztosította. Erdemes közelebből is megvizsgálni a legfontosabb adatok júliusi alakulását, hogy okulva a hibákból, következetesebb harcot folytathassunk a harmadik negyedévi terv teljesítéséért, illetve a teljesítéséért.

Elmaradás a teljesítésében — beralapítóléptéssel
A megye szocialista ipara, a minisztériumi, helyi és a szövetkezeti ipart összevonva, csak 97,4 százalékra teljesítette júliusi tervét. Az elmaradás ellenére a vállalatok 2,9 százalékkal több munkást foglalkoztattak, mint az előirányzott 6,2 százalékkal túllépték beralapítóléptéssel.

A legkedvezőtlenebb helyzet a minisztériumi iparban és a kisipari termelőszövetkezeteknél van. Az összesítés szerint 12 nagyobb iparvállalat nem teljesítette tervét. Az elmaradók közt vannak többek között a XIII-as Autójavító, Táncsics Cipőgyár,

Hajdúsági Bőrgyár, Gördülő-csapágygyár, Hajdúnánási Malom, Baromfi-feldolgozó Vállalat. A helyi ipar területén a Hajdúböszörményi Pázipari Vállalatnak, továbbá a Debreceni Kötőipari Vállalatnak van nagyobb adóssága. A kisipari termelőszövetkezetek gyenge munkájára utal, hogy júliusban a ktsz-ek 63,5 százaléka nem teljesítette tervét!

Igen laza volt júliusban a bér-gazdálkodás is. Csak a minisztériumi iparban 941 300 forintot túlléptés volt júliusban, holott a legjelentősebb vállalatok 1700 000 forint értékkel kevesebbet termeltek, mint az előirányzat. Különösen kedvezőtlen a helyzet ilyen tekintetben a Táncsics Cipőgyárnál, a Baromfi-feldolgozó Vállalatnál, ahol az elért tényleges termelés koránt sincs arányban a kifizetett bérek összegével.

Megengedhetetlenül csökkent több üzemben a termelékenység

Ami a termelékenység növekedését és az önköltségek csökkentését illeti, itt sincs minden rendben. Májushoz, júniushoz viszonyítva általában megtorpanás van. Az üzemek egy részénél például csökkent az egy főre eső termelési érték, amit a következő táblázat is mutat.

Üzem neve	A csökkentés július viszonyítva
Cementáruiipari Vállalat	12,6 %
Debr. Gyógygyár	13,3 %
Téjipari Vállalat	8,7 %
XIII-as Autójavító	12,9 %

Ez a visszaesés nem indokolt, mivel az adottságok és a természeti körülmények júliusban semmivel sem voltak kedvezőtlenebbek, mint akár a második negyedévben, vagy akár 1955 első hónapjaiban. A szobanforgó üzemek munkái azonban nem használhatók ki minden kinalkozó lehetőséget, nem követték az életjelzők, az Orvosi Műszergyár, Ruhagyár, Alföldi Nyomda, Dohánybevaltó, Tiszántúli Roskikészítő, vagy a Hajdúsági Gyógygyár példáját, ahol a termelékenység növekedése júliusban is kedvezően alakult.

Beszélni kell az ügyvezető átfutó termelési készletek alakulásáról. Elsősorban a helyi iparban jelentősen csökkent a félkész és befejezetlen termékállomány. A csökkenés aránya (júniust véve alapul) a félkész terméknél 55,8, a befejezetlen állománynál 42,4 százalék, ami olyan jelentős, hogy a következő hetekben könnyen romhamunkát és tervszerűtlen termelést vonhat maga után. Igen helyes lenne, ha helyi ipari vállalatok ilyen vonatkozásban is megvizsgálják munkájukat és még idejében gondoskodnának az átmeneti készlethiányok kielégítéséről.

Építőipari dolgozóink fejlessék tovább a júliusi sikereiket
A fennálló adósság mérvét tekintve, különösen a kisipari szövetkezetek kezdtek az augusztust — igen nagy hátránnyal. A Hajdúdorogi Vegyes KTSZ tervteljesítése még a 45 százalékot sem érte el, a Mikepércsi Vegyes KTSZ 62 százalékos elmaradással zárta a júliusi hónapot. Az ilyen lazaság nemcsak, hogy szeggyent jelent, de befolyásolja a szövetkezeti ta-

gok keresetét, akik többsége jól akar dolgozni.

A júliusi tervteljesítés egyetlen, de örvendetes pozitív vonása, hogy az építőipar végre magára talált, teljesítette feladatát. Annál bizalomkeltőbb ez, mert hosszú hónapok pangása után következett a kedvező fordulat. A Hajdú megyei Építőipari Vállalat például ez évben még egyszer sem teljesítette tervét, júliusban azonban már 105,2 százalékos tervteljesítéssel zárt. Persze, ha részletekbe bocsátkozunk, akkor különösen a kisebb vállalatoknál még van bőven tennivaló. A Hajdú-Bihar megyei Tatarozó és Építőipari Vállalat, a Hajdúszoboszlói Fa- és Fémipari Szövetkezet például nem teljesítette júliusi tervét.

A kereskedelem területén a Hajdú-Bihar megyei Műszaki és Vasnagykereskedelmi Vállalat dolgozott agyengében júliusban, mivel a vállalat forgalmi tervét a tavalyi év hasonló időszakát véve alapul, a 85 százalékot sem érte el.

Összefoglalva: a júliusi elmaradás komoly figyelmeztető minden üzem részére. Figyelmeztető elsősorban arra, hogy csakis a közös összefogás, a terv állandó és egyenletes teljesítése hozhat sikert. Sajnos, az augusztusi tapasztalatok is több területen elmaradásra és kápkodásra utalnak. Épp ezért harcot kell kezdeményezni mindenütt a kényelmesség és a megnyugvás ellen. Elsősorban gazdasági vezetőinkre, pártoktatásunkra vár az a nagy feladat, hogy tegyenek meg mindent a csorba kiküszöbölésére.

leg több száz vezető pártfunkcionárius részéről marxista-leninista képzésben. A megyei és az üzemi pártoktatás és a pártaktívák számára szemináriumokat rendeznek. A pártoktatásban szervezett nevelő jellegű vitaelőadásokon rengeteg kommunista vesz részt.

Németország, Nagy-Britannia, Ausztria, Indonézia, Japán, Brazília, Argentína és más országok kommunista pártjai nagy eszmei-nevelő munkát végeznek tagjaik körében. Kanada Haladó Munkáspártja például a pártaktívák számára iskolahálózatot szervezett, a nagyvárosokban pedig megindította a dolgozók első fősokolatát. A marxista-leninista elmélet aktív propagandája segít a kommunista és a munkáspártoknak abban a harcban, amelyet a munkáscsoportok egységéért, a dolgozók életbevágó követeléseiről és demokratikus jogaiért, a nemzeti függetlenségért és a tartós békéért vívnak.

Több kommunista és munkáspárt központi vezetősége nemrég tartott ülésen gondosan elemezte a pártoktatás megszervezésének eredményeit és fogatékosságait, és kijelölte a kommunista eszmei-politikai nevelése megjavításának útjait. A vezető pártoktatásból indulnak ki, hogy a mai nemzetközi helyzetben, amikor a békéért, a nemzetközi feszültség enyhítéséért, a dolgozók létevédelméért vívott harcban borotult feladatok hárulnak a pártokra, különösen nagy gondot kell fordítani a kommunista eszmei felvértezésére. Valamennyi pártban nagy figyelmet fordítanak a propagandista káderek képzésére, a pártoktatás egyes formáiban résztvevő párttagok helyes kiválasztására, az elmé-

leti oktatás és a közvetlen gyakorlati tevékenység szorosabb összekapcsolására. A pártok központi bizottságai a konkrét feltételekből kiindulva dolgozzák ki a tanterveket és a tematikai terveket az új tanévben.

A pártoktatás, abból kiindulva, hogy a politikai oktatás legfontosabb formája a kommunista egyéni tanulás, mindent megtesznek, hogy a tanév folyamán állandóan megfelelő segítségben részesítsék az egyéni tanulókat.

A marxizmus-leninizmus a kommunista és a munkáspártok erejének és életképességének kimeríthetetlen forrása, biztos irányítójuk, vezércsillaguk. A kommunista és munkáspártok a marxista-leninista elmélet segítségével eligazodnak a konkrét körülmények között, a konkrét helyzetben, és megtalálják a legbonyolultabb feladatok megoldásának helyes útjait. A marxista-leninista elmélet alkotó elmélet, amely szakadatlanul fejlődik és új tapasztalatokkal, új következtetésekkel és tettelekkel gazdagodik.

Az új tanév késedelem nélkül és szervezett előkészítése sokban hozzá fog járulni, hogy a kommunista és munkáspártok elsajátítsák a munkásoké, a felszabadított ideológiáját, s hogy a kommunista és munkáspártok nagy tömegei még elmélyültebben tanulmányozzák Marx, Engels, Lenin, Sztálin hatalmas, életigenítő tanítását, amely a kommunista és a munkáspártokat felvértezi a társadalmi fejlődés és az osztályharc törvényeinek ismeretével, a béke, a demokrácia és a szocializmus ügyének legyőzhetetlenségében vetett nagy hittel.

(A Tartós békéért, népi demokráciáért! legújabb számának vezércikke.)

A tsz-ek gazdag terméséről, fejlődéséről adtak számot a megyében megrendezett mezőgazdasági kiállítások

Jelentés Püspökladányból, Nagylétáról és Berettyóújfaluból

Vasárnap a megye több helyen jól sikerült mezőgazdasági kiállítások rendeztek, melyeken a termelőszoftveket, állami gazdaságok és egyéni dolgozó parasztnak nagy sikerrel mutatták be terményeiket és legszebb állataikat.

A püspökladányi járási mezőgazdasági kiállítás a termelőszoftveket tüntet ki eredményeikkel. A bemutató a járási kultúrtházban tartották. A látogatók főként a növénytermelési részt fogadták nagy tetszéssel a kiállításnak.

A biharnagybajomi December 21. Termelőszoftveket második félévi tengerijét oklevéllel jutalmazták;

a termelőszoftveket 70 holdon termel rövid tenyészidejű kukoricát, mely előre láthatólag holdanként megtermi a 20 mázsát. A járás termelőszoftveketi szinte kivétel nélkül növényeket mutattak be, melyek azt bizonyítják, hogy a kertészet komoly fejlődésben van a járásban. Nehéz lett volna eldönteni, hogy

a kabai Kossuthnak, vagy a kabai Tolbucinnak voltak szebbek a kiállított zöldségféléi,

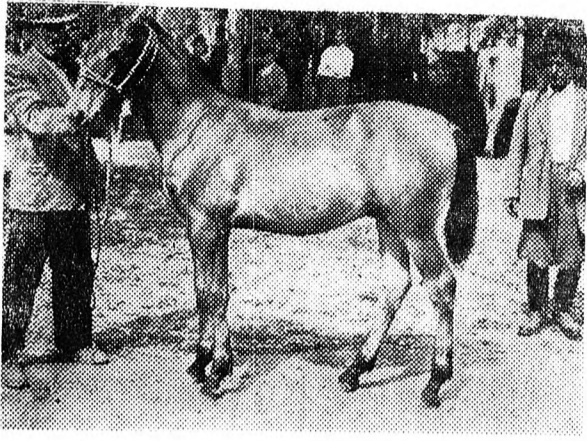
vagy a Dózsa TSZ aratott-e nagyobb sikert kiállított terményeivel. Ugyancsak megérdemlik a dicsőítést a püspökladányi Október 12. a püspökladányi Kossuth és a szerepi Új Élet Termelőszoftveketek is — gyönyörű kerti veteményeikért.

A járási mezőgazdasági kiállítás állat-bemutatója is igen látványos volt.

A kabai Kossuth Termelőszoftveket négy lóval álló lócsaládja megnyerte az első díjat.

Rácz Sándor, a püspökladányi Október 12. Termelőszoftveketek tagja tehenét mutatta be a kiállításra, mely napi 24 liter tejet ad.

Legtöbb nézője a kiállításra a szovjet gyártmányú öntözőgépek, az úgynevezett vízjárművek voltak, melyet a község

Hajzer János berettyóújfalui egyéni gazdálkodó 5 hónapos nagy nőtusz csikója a lótenyésztésben 11. díjat nyerte. Az állami ménstépl neveli

főterén mutattak be — működés közben. Az öntöző gépeket teljesítőképességre jellemző, hogy másodpercenként 50—60 liter vizet öntöz.

Egy óra alatt egy állásból 17 katasztrális holdat képes megöntözni 10 milliméteres csapadékkal. Hatósugara 80—120 méterig terjed.

Nagylétán a járási mezőgazdasági kiállítás Bujdosó János, a járási tanács elnöke nyitotta meg, megnyitójában hangsúlyozta a kiállítás jelentőségét.

A kiállítás a növénytermelés nagydíját az álmósi Táncsics Termelőszoftveketek nyerte el kálászosainak kiváló terméseredményeivel.

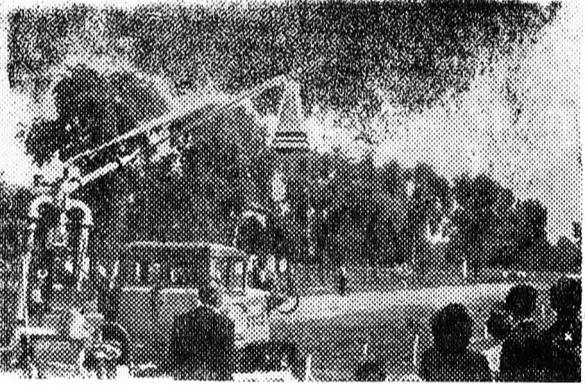
Ószi búzából 170 katasztrális holdon, 15 mázsa 67 kilogrammos holdankénti átlagtermést értek el, rozsából 40 katasztrális holdon 15 mázsa 32 kilogramm, őszi árpából pedig 30 holdon 23 mázsa 32 kilogramm lett az átlaguk.

Igen szép terméseredményeket mutattak be a kiállításra a kokadiak. A járás termelőszoftveketek közül a hosszúpályi Petőfi TSZ gyönyörű almái és a bagaméri Alkotmány Termelőszoftveketek hatalmas

karfioljai nyerték meg a nézők tetszését. A kiállítás iránt igen nagy volt az érdeklődés,

vasárnap délig már több mint 3000 látogatója volt a kiállított tárevaknak.

Az állat-bemutató a nagylétai Vörös Csillag Termelőszoftveketek sertései szerepeltek nagy sikerrel. Ugyancsak komoly sikere volt a Vértesi Legeltesi Bizottság bikájának, Papp Gábor nagylétai egyéni gazda két gyönyörű kancaja a

Vízjármű működés közben a püspökladányi mezőgazdasági kiállításán

Hajdúböszörményben a Vörös Csillag TSZ nyerte a mezőgazdasági kiállítás növénytermesztési nagydíját

Harminenyolc fajta bemutatója Balmazújvároson — Színpompás virágerdő a hajdúnánási kiállításán

Ha a hajdúböszörményi, balmazújvárosi és a hajdúnánási mezőgazdasági kiállítás vasárnap versenyre kelt volna egymással, kétségtelen, hogy színvonalban magasban a hajdúböszörményi kiállítás vitte volna el a pálmát. Nem mintha Balmazújvároson, vagy Hajdúnánáson néhány tsz és egyéni dolgozó parasztnak pompás terméseredménye és kiállított terménye nem készített volna csodálatra a látogatót, mégis kiérdemelt a hajdúböszörményi kiállítás forró hangulatából, hogy ott a párt, a tanács és a termelőszoftveketek vezetői, valamint a kiállító egyéni dolgozó parasztnak sokkal inkább szívükhöz közelebb állónak érezték a kiállítás sikerét, nagyobb gondot fordítottak megrendezésére, mint akár Ujvároson, akár Nánáson.

Az elmúlt esztendőben Hajdúböszörményben jóval gyengébben sikerült a mezőgazdasági kiállítás, mint a most megrendezett. Saját hibáikból tanultak a böszörményiek, mert olyan gazdag anyaggal léptek a nyilvánosság elé, hogy dicsőret illeti őket. Különösen a termelőszoftveketeket, és itt is elsősorban a növénytermesztési kiállítás nagydíját elnyerő Vörös Csillag Termelőszoftveketet (elnöke: Nagy Imre), amely hűen bemutatta, hogy milyen egyszerű eredményekre képes egy jól dolgozó tsz. Hosszú lenne itt felsorolni a pompásabbnál pompásabb terméseredményeket, így hely hiányá-

ban csak néhányat említenék. Azt, hogy a Vörös Csillag 240 holdas táblán 14,44 mázsás átlagot ért el őszi búzából, 59 holdon 17,92 mázsás átlagot őszi árpából, 28 holdon 11,29 mázsás átlagot tavaszi árpából, 17 holdon több mint 14 mázsás átlagot takarmányborsóból. A kapásból is nagy termésátlagot várnak a Vörös Csillagban. Cukorrépából holdanként legálább 210 mázsát, kukoricából 40—42 mázsát és dohányból 11 mázsát. A jó munkának tehát meg van a látszata! Számokban is jelentkezik ez — a hivatalos kimutatás szerint 1951-ben 1 238 764 forint volt még a tsz vagyona, addig a múlt év végén már 3 092 064 forinttal zárják az évet, de az ideai esztendő lesz csak az igazi — mint büszkélkedtek a Vörös Csillag tagjai.

MINDÉZFÉKHEZ és a többi tsz szép eredményeikhez nagyban hozzájárult a Hajdúböszörményi Géppálmás traktorosainak, arató- és arató-csésplő gép vezetőinek kiváló teljesítménye. Ezt is hűen szemlélteti a kiállítás. Jellemző a gépi munka elterjedésére csupán az az egyetlen számadat, hogy míg 1951-ben 31 holdon, addig ebben az esztendőben már 778 holdon kombájnnal arattak a hajdúböszörményi határban.

A kiállítás sok-sok látványosság, érdekessége — a Kossuth TSZ első díjjal jutalmazott kendere, a Ságvári TSZ győztes cukorrépa termése, az Alkotmány TSZ első helyet szerzett rizse, a Bocskai

TSZ 2,5 kilós uborkája, a Dózsa TSZ holdankénti 40 mázsás átlagos adó heterózis kukoricája, a Zója TSZ 84,85 százalékos fajshályú búzája, vagy az egyéni dolgozó parasztnak közül Kiss József maggal dúsan telt ágasbúzája, Silye Imre hatalmas karalábja, Marjai Gábor (Tanya 667) díjazott cukorrépája, a kiállított 4,5—5 méter magasra nőtt citrok, továbbá a Hortobágyi Állami Gazdaságnak a holdankénti 150 mázsás átlagot adó siló kukoricája — mellett fel kell hívunk a böszörményi tsz-ek, egyéni és hivatalos szervek figyelmét arra a sajnálatos körülményre, hogy igen szegényes volt a gyümölcs-kiállítás és ez azt mutatja, — hogy ezen a területen komoly feladatok várnak a termelőkre.

BALMAZÚJVÁROSON azonban éppen a gyümölcs-kiállítás szolgált sok tanulsággal. A Táncsics TSZ szőlője, a Nagyhaton lévő Új Élet kőrtéje, almája előtt nem volt olyan látogató, aki meg nem állt volna. Szívügye Balmazújvároson Szarvas Ferencnek (Kossuth köz 5.) is a gyümölcs-termesztés. Mint hallottuk, száz faja van — de minden kifogástalan, kitűnő ízű gyümölcs terem. Asztraháni almájáról néhány héttel ezelőtt 70 dekás almákat szedett le. Most csak azt sajnálta Szarvas elvtárs, hogy nem három-négy héttel előbb rendezték meg ezt a kiállítást, mert akkor „csodájára” jártak volna ennek az almának.

Emelte a balmazújvárosi mezőgazdasági kiállítás színvonalát a Borsósi Állami Gazdaság által kiállított 38 fajta rizsbemutató. Láttuk ott a szárbabúzákat, „Krasznodári”, „Dunkhan Shuli”, „Indiai” vagy a 110 napos tenyészidejű érdekes „Lilapelyvájú” rizs mellett a „Szarvasi kenő” és a „Békésszentandrási kenő” rizst is, amely már a magyar rizstermesztés nagy eredményét bizonyítja. Tetszetek a Borsósi Állami Gazdaság estlőke, a nagyhelyesi Miczurin TSZ lovai, szépek voltak itt a kiállított szarvasmarhák, sertések és juhok is. A hajdúnánási kiállításra is volt több tsz által bemutatott és nagy elismerést érdemlő termény — és dicsőretendő a Hajdúnánási Községüzemelői Vállalat kertészetének virág-kiállítása is — mégis mind Balmazújvároson, mind Hajdúnánáson a termelőszoftveketek és az egyéni dolgozó parasztnak többsége az elért eredmények után sokkal gazdagabb anyaggal szerepelhetett volna a növénytermesztési és állat-kiállításán.

HAJDÚBÖSZÖRMÉNYBEN jól használták fel a múlt évi hibákat — az idén már igen magas színvonalú mezőgazdasági kiállítást rendeztek a nagy hajdú városban — remélhetőleg Balmazújvároson és Hajdúnánáson is leszűrlik egyaránt a vasárnap észlelt jó és rossz tapasztalatokat és már most megvetik az agyát a jövő évi mezőgazdasági kiállítás sikerének.

Az elismerés hangján

Elenjáró dolgozóinkat mindenki szereti és tiszteli. Az egyéni hőstettek tehát nagyon jelentősek, azonban az elismerés legtöbbször egy-egy üzem kollektívájának erőfeszítését illeti, aszerint, hogy milyen eredmények születnek a termelésben. Példának úgy hiszem elég csak a mi élüzemavató ünnepségeinket idézni. Micsoda nagyszerű alkalmak ezek, milyen kézzelfogható jelei a munka újszerű és forró megbecsülésének.

Úl az ember egy-egy ilyen ünnepségen és közben ezer gondolat foglalkoztatja. Beszéd hangzanak el, kitérítések, pénztutalmakat adnak át. Az arckör az érdeklődés és az együttérzés árad. Milyen megszólt és mégis különös ez. Milyen óriási változásokról beszél, s milyen újabb tettekre mozgósít. Az ember ül, ül és valahogy önkéntelenül is a múlt kezd peregni előtte. Ácsorgó munkanélküliek az utcán, vagy homályos kirakatüvegben hirdetés: „Kifutó felvételtik.”

Másnap egyszerre negyven jelentkező „Engem vegyenek fel!” — könyörög egy borostáskepű családapa... — „Özvegy édesanyámat és két testvéremet tartom, könyörüljenek rajtam.” „Kaucióval rendelkezem, mindenképpen megbízható vagyok!” — ajánlkozik egy harmadik. S mindezt egy kifutó állásért.

Vagy vegyünk csak a népfiaiak érvényesülését. Micsoda tehetségek szikadtak el a múltban. Mennyi leleményesség maradt parlagon. Néhány szerencsés ugyan kivált, de a dolgozók óriási többsége mindig jogfosztott maradt. Debrecenben a Déli soron 1934-ben gyönyörű hőszobrokat készített egy munkanélküli cipészegéd. Az újság is írta róla, majd a lap hátsó oldalán néhány soros felhívást tettek közzé, hogy segítsék a pénz nélküli álló művészt. Hivatalos segítségről persze szó sem lehetett. Mikor összegyűlt 30 pengő, az állástalan hólápátó szobrász már nem lehetett ott az átvetélnél. Sirba vitte a nyomor és a tudóvész.

De akik dolgoztak, azok is mit kaptak? Legfeljebb csak 4—5 fillér órabéremelést, azt is sztrájkok, kemény összecsapások után. Vajon ki készítette csak egyetlen alkalomból is a munkást? Senki. Vajon ki beszélt a munka dicsőretéről, mikor legjobban tozódott a kizsákmányolás??!

Milyen jó tudni, hogy ez az idő már mindörökre eltűnt. Lobogókkal feldíszított teremben ülünk, s az emelvény előtt ott vonul az új arcú munkások társasága. Kitérítések és jutalmakat vesznek át megérdemeltén. Kátai Ambrus, Szabó VII. Imre és a többiek. Aztán a kultúrscsoport lép az emelvényre. Majd ünnepi vacsora jön. Csillagnak a borral telt poharak. Gyöngyözik a jökevő. Az ember szívét valami ki-mondhatatlan melegség járja át. Milyen nagyszerűek ezek a mi munkás-ünnepünk, milyen kedvünk szerint valók. Milyen sokat léptünk előre, milyen magásra emelt bennünket a párt.

Ilyen gondolataim támadtak egy élüzemavató ünnepségen...;

Kovács Tibor

A békekölcsön nyerevényéből CSALÁDI HAZAT ÉPÍTETT

Hajdúszoboszlón, a Keleti soron szép új, kétszobos családi ház épült. Nemcsak az utcabeliek, hanem a környékeliek is jól tudják, hogy Györfi Sándor vasúti pályamunkás ez a ház. Azt is tudják, hogy ennek a családi ház építésének története van.

Györfi Sándor csakúgy mint sok tízezer más dolgozó az országban, hazafias kötelességből államkölcsönt jegyzett. Megkapta a költséget, azokat betette a szekrénybe. Nem sietett a sorsolás alkalmával megnézni, nyert-e vagy sem, mert tudta, előbb-utóbb ugyanis visszafizeti az állam a kölcsönadott összeget. Így

történt, hogy az elmúlt év egyik békekölcsön sorsolása után már eltelt egy hét is, amikor egy nap Györfi Sándorért gépkocsival mentek munkahelyére. A család csak annyit tudott, hogy aznap este nem ment haza, s bizony aggódtak is érte. De másnap annál nagyobb volt az öröm, mert ötvenezer forint nyerevény hírével és sok pénzzel a zsebében tért haza. A többtagú család minden tagja új ruhát, cipőt és ajándékokat kapott. A többi pénzt betétként hagyták és apródonként használták fel, mert ebből építették a Keleti soron a szép új családi házat,

Két vagon zöldséppaprikát gyorsfagyasztottak tegnap Debrecenben

A lecsőkészítés nagy időszakát éli a Nagykőrösi Konzervgyár és nap mint nap annyi zöldséppaprika érkezik a nagykőrösi gyár területére, hogy alig győzik annak feldolgozását. A fagyülemelés megakadályozá-

sára a Konzervgyár zöldséppaprika szállítmányt küldött a Debreceni Hűtőházba, hogy itt gyorsfagyasztással tartósítsák későbbi időre. Az első két vagon zöldséppaprikát hétfőn gyorsfagyasztották Debrecenben,

Apáczai Csere Jánosról monográfia készül Debrecenben

A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Irodalmi Intézetének docense, Bán Imre több mint öt éve folytat irodalomtörténeti kutatást a régi magyar művelődéstörténet egyik legértékesebb egyéniségének, Apáczai Csere János munkásságának teljes felderítésére. A kutatómunkát monográfiában összegzi és az a jövő évi elején a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában jelenik meg.

Apáczai Csere János volt az első magyar nyelvű enciklopédia alkotója; Az 1853-

ban megjelent „Tudományok Tára” a régi magyar irodalom egyik legbecesebb alkotása; Az értékes művet a Debreceni Kollégium híres nagykönyvtára őrzi; A „Tudományok Tára”-ban Apáczai Csere János kora leghaladóbb eszméit szóvaltatja meg, többek között Descartest is. Bán Imre docens kutatómunkája során tavasszal a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával két hónapot töltött Erdélyben Apáczai Csere János legismertebb működési területén,

